

СЕКЦІЯ 9

Якість вищої освіти: сучасність та майбутнє

УДК 378.147

К. В. Гнедіна, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

П. В. Нагорний, здобувач вищої освіти

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ключові слова: інноваційні методи навчання, гейміфікація освіти, цифрові технології, система дистанційного навчання, гнучкі навички, soft skills, методи фасилітації, якість вищої освіти.

Сучасний світ характеризується стрімкими темпами глобалізації, суспільного розвитку, впровадженням інновацій. На сьогодні для працівників більшості галузей важливими та необхідними під час працевлаштування і побудови успішної кар'єри є не тільки професійні навички (hard skills), а й гнучкі (soft skills). Більшість таких навичок майбутні фахівці здобувають під час навчання. Але традиційна методологія викладання не завжди сприяє розвитку гнучких навичок. Саме тому освітянам доцільно застосовувати інноваційні методи навчання у закладах вищої освіти [1]. Коли йдеться про інноваційні методи навчання насамперед слід згадати про інтеграцію цифрових технологій в освітній процес. Крім того, в умовах пандемії COVID-19 застосування цифрових технологій перетворилося на нагальну потребу.

Наведемо приклади успішних практик застосування цифрових технологій в освітньому процесі [2]:

1) Zoom, Google Meet. Ефективні засоби відеозв'язку. Дозволяють безкоштовно дистанційно комунікувати групі осіб (викладачу та здобувачам вищої освіти). З використанням перелічених технологій організовується більшість лекційних та практичних занять, відеоконференцій тощо.

2) Google Class, Microsoft Teams. Платформи, які дозволяють викладати різноманітний навчальний матеріал, завдання для учасників освітнього процесу, перевіряти роботи, залишати відгуки тощо.

3) Moodle - система дистанційного навчання. Забезпечує більшість потреб освітнього процесу: електронні журнали, доступ до всіх навчальних матеріалів, комунікативна підсистема тощо. Ця система використовувалася у закладах вищої освіти й до пандемії COVID-19, але широкого застосування набула саме в умовах дистанційного навчання.

Водночас використання лише цифрових технологій є недостатнім для забезпечення якості освітнього процесу. Необхідно також змінювати підходи та методи навчання. У цьому контексті широкого застосування набула гейміфікація освітнього процесу, яка передбачає активне впровадження ігрових технологій у навчання (переважно також із використанням різноманітних програмних продуктів). Ключовими перевагами гейміфікації освітнього процесу є [3]:

- подача матеріалу у інтерактивній, креативній формі;
- урахування сучасних інтересів здобувачів вищої освіти;
- сприяння розвитку окремих soft skills.

У закладах вищої освіти України впроваджуються такі методи освітньої гейміфікації та інноваційні підходи до викладання [3]:

1) Командні ігри Classtime. Використовують традиційну методологію тестування у формі гри, але обов'язково з командною роботою. Перевагами таких ігор є успішне засвоєння навчального матеріалу, потужне сприяння розвитку комунікативних навичок здобувачів вищої освіти.

2) Вікторини та квести. Передбачають поступове засвоєння нового матеріалу завдяки формату гри. Формат квесту є особливо популярним серед сучасної молоді. Сприяють розвитку навичок роботи у командні, ведення переговорів та комунікативних навичок.

3) Інтерактивні симулятори. Зазвичай спираються на індивідуальну роботу здобувача вищої освіти. Дозволяють у зручний час виконати необхідні завдання, отримати та вдосконалити навички без доступу до спеціального обладнання, аудиторії тощо.

У тому випадку, якщо під час лекції недоцільно використовувати ігрові технології, можливим є застосування інших методів, які дозволяють підвищити результативність процесу викладання. До таких методів належать: методи фасилітації, мозковий штурм, метод інтелект-карт тощо [4].

Отже, інтеграція інноваційних методів в освітній процес та використання їх науково-педагогічними працівниками сприятимуть формуванню загальних та фахових компетентностей, а також гнучких навичок у здобувачів вищої освіти, досягненню програмних результатів навчання. Актуальним є застосування сучасних цифрових технологій, гейміфікація навчання, використання методів фасилітації при проведенні аудиторних занять, які сприятимуть підвищенню мотивації здобувачів освіти, вдосконаленню освітнього процесу та забезпеченню якості вищої освіти.

Список використаних джерел: 1. Mehta A. The influence of values on E-learning adoption. *Computers & Education*. 2019. № 141. С. 103-117. 2. Оцінка актуальності застосування інноваційних методів навчання в умовах дистанційної освіти / Гуменюк Н. І. та ін. *Вісник Вінницького національного медичного університету*. 2020. № 2. С. 292-296. 3. Біленко Д. В. Інструменти та механізми інноваційного розвитку вищого навчального закладу. *Економічний вісник університету*. 2020. № 46. С. 45-49. 4. Яценко Е., Левандовська І. Дистанційна освіта в освітній діяльності вищої школи: виклики часу. *Гуманітарні студії: історія та педагогіка*. 2021. № 1. С. 124-134.

УДК 378

М. Г. Кірданов, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ: ЩО ВПЛИВАЄ І ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ?

Ключові слова: вища освіта, якість, фактори (чинники), онлайн-навчання, офлайн-навчання.

Різкий і масовий перехід закладів вищої освіти до онлайн-навчання внаслідок карантинних обмежень логічно зумовив активні дискусії щодо забезпечення належної якості вищої освіти за умов віддаленого навчального процесу.

Якість освіти – це поєднання одержаних фахових знань, умінь, навичок та самомотивації і спроможності до подальшого навчання (самореалізації). Якість освіти обумовлюється внутрішніми та зовнішніми стосовно ЗВО чинниками.

Вважається, що зовнішніми чинниками є:

- запити й вимоги суспільства до освіти;
- розуміння завдань освіти державою;
- ефективність методів управління освітою відповідними державними органами.

Як внутрішні чинники якості освіти розглядаються:

- стан освітнього середовища (оптимальність управління освітнім процесом ЗВО, його матеріально-технічне і кадрове забезпечення, ефективність наукової і методичної роботи);
- якість навчального процесу (фаховість і педагогічна майстерність викладачів, якість підручників (посібників) і методичних матеріалів, ефективність засобів і технологій навчання);
- набуті здобувачами компетентності.

Які фактори якості вищої освіти виявилися першорядними за умов віддаленого навчання?

Щодо зовнішніх чинників, то визначальними стали не наведені вище, а децю інші.

Першим із них є фактор особливостей сучасного покоління вступників.

До основних ознак цього покоління відносять [3]:

- погане сприйняття стандартизації, нахил до творчого характеру діяльності;
- надання переваги практичним знанням, а не теорії;